

מידות של רחמים הכוללים את כל ההשפעות. וּבְנִין כֶּךָ פְּתִיב אָמור, וְלֹא אָמרוּ, כִּמּוֹה דְּאוֹקִימָנָא ומשום כך כתוב 'אמור' שפירושו אמירה וכוונה שבלב ולא כתוב אמרו שהוא מלשון ציווי ובגלוי וכמו שכבר למדנו. אָמור. דְּבַעֵי לְכוּנָא בְּכָל הַיָּמִים סְתִימִין, בְּכָל הַיָּמִים דְּרַגִּין כי מש"כ 'אמור' פירושו שצריך הכהן לכוון בכל אלו הסודות הנעלמים ובכל אלו המדרגות של כ"ב מידות הרחמים. אָמור: בְּמִלִּין סְתִימִין דְּלַעֲיָלָא וכן 'אמור' הכוונה שהוא יכוון באותם הדברים הנעלמים של מעלה. אָמור: חוֹשְׁבֵן רמ"ח אַבְרִין דְּבִאָדָם חָסֵר חָד וכן 'אמור' הכוונה לחשבון רמ"ח האברים שיש באדם חסר אבר אחד. מַאי טַעמָא ומה הטעם שחסר אבר אחד. דְּבִתְדָא תְּלִיין בְּלָדוֹ אלא הוא להורות שבאחד שהוא א"א תלויים כל הרמ"ח והוא נעלם בהם והוא לא נכלל עימם. וְכִלְהוּ מִתְּבִרְכָאן בְּהַאי בְּרִכְתָּא, בְּהַיָּ תִלְתָּ קְרָאִי, כְּדִאֲמָרֵן וכל שאר הפרצופים הם מתברכים באלו הג' פסוקים שיש בברכת כהנים כמו שאמרנו. לָהֶם: לְאַתְּפִלָּא בְּהַאי בְּרִכְתָּא עֲלֵאִין וְתִתְּאִין ומש"כ 'להם' פירושו שהכהנים יכללו בברכתם את כל העליונים והתחתונים כי לשון להם הוא לשון רבים להורות שאת כולם הם יברכו.

עם ישראל זוכים לישועה כאדם ואם לא זוכים בחינת בהמה

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יוֹמָא חָד יְתִיבְנָא קַמֵּיהּ דְּרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן ולמדנו שאמר רבי יוסי שפעם אחת ישבתי לפני רבי אלעזר בנו של רשב"י, שְׂאִילָנָא לֵיהּ, אָמִינָא, רַבִּי

הלימוד היומי

מֵאִי קָא חָמָא דְדוּד דְקָאמַר (תהלים לו) אָדָם וּבְהֶמָה תוֹשִׁיעַ
 יְהוָה, אָדָם תִּינַח, בְּהֶמָה לְמָה ושאלתי אותו שתאמר רבי למה ראה
 דוד לומר אדם ובהמה תושיע ה' ומובן למה אמר אדם אבל קשה למה הזכיר דוד המלך גם
 בהמה שהם נכללים בתשועת האדם. אָמַר לִיָּה יֵאוֹת שְׂאֵלֹת, פְּלֵא
 בְּמִנְיָנָא הוּא, זְכוּ אָדָם, לֹא זְכוּ בְּהֶמָה השיב לו רבי אלעזר שיפה
 שאלת והכל הוא באותו מנין גם אדם וגם בהמה, כי אם ישראל זוכים לבחינת אדם אז
 הקב"ה מושיעם בזכות מעשיהם הטובים ועי"כ הם יזכו לשפע רב ואם לא זוכים ישראל
 למעשים טובים אז הם בבחינת בהמה ואז הקב"ה מושיעם כבהמות לצורך קיום המין
 האנושי בלבד (מק"מ).

ישראל נקראו אדם ובהמה בסוד זו"ן שמהם הוצבו נשמות ישראל

אֲמִינָא, רַבִּי, רָזָא דְמַלְהָ קָא בְּעִינָא אמרתי לו רבי שבאמת אני
 רוצה לדעת את סוד הדבר. אָמַר לִיָּה פְּלֵא אֲתָמַר, וְתָא
 תְּזִי, קָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל אָדָם, פְּגִוּוֹנָא
 דְלַעֲיָלָא. וְקָרָא לְהוּ בְּהֶמָה, וְכִלָּא בְּתַר קָרָא השיב לו רבי
 אלעזר שכבר אמרתי את הכל ואפילו את סודם של דברים כי בא וראה שהקב"ה קרא
 לישראל אדם כדוגמת מעלה שהוא ז"א שהוא שם מ"ה כמנין אד"ם וכן הקב"ה קראם בהמה
 בסוד המלכות שהיא שם ב"ן כמנין בהמ"ה והכל הוא בפסוק אחד, דְכַתִּיב (יחזקאל
 לד) וְאַתָּן עֲאֲנִי עֲאֲן מְרַעִיתִי וְגו'. וְאַתָּן עֲאֲנִי עֲאֲן
 מְרַעִיתִי, הָא בְּהֶמָה. אָדָם אַתֶּם, הָא אָדָם שכתוב בפסוק ואתן

הלימוד היומי

צאני וגו' כי מש"כ 'ואתן צאני צאן מרעיתי' הכוונה לבחינת בהמה, ומש"כ 'אדם אתם' הכוונה לבחינת אדם. **וְיִשְׂרָאֵל אֶקְרוּ אָדָם וּבְהֵמָה, וּבְגִין כֶּךָ אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה** ואם כן יוצא שישראל נקראו אדם ובהמה בסוד זו"ן שמדם חוצבו נשמות ישראל ומשום כך כתוב אדם ובהמה תושיע ה' [קטז] כי מאחר

אור הרשב"י

בהיפך כשאין העולם זכאי או יפקוד (לשון חסרון כמו (שמואל א כ, כה) ויפקד מקום (דוד) על צבא המרום, שנחסר השפע מצדיקי יסודי עולם, ואז גם על האדמה מגיע הפגם וחסרון השפע בכלום.

ומכל שכן כשנחסר צדיק אחד, שנסתלק מהעולם, שראוי לקונן מר על העדרו, ולא יבטיח לו יצרו שהמיתה של צדיק אחד יהי בית מנום לכפר לו, דאי מפני הרעה שתבא הלא יש עוד צדיקים אחרים. דאי נמי כדבריו הוא שנפטר לכפר, מ"מ יש העדר חיות ושפע לעולם עכ"פ, ושמא הי' זה הצדיק חלק החיות של זה האיש הפרטי. דנודע שיש רמ"ח איברים ושס"ה גידים גשמיים לאדם, וכן יש לנשמה רמ"ח איברים ושס"ה גידים רוחניים, והיינו כפרט, וכן הוא בכלל, כי כל ישראל הם פרצוף אחד, המוני עם הם רמ"ח איברים ושס"ה גידים גשמיים, והצדיקים שבדור הם רמ"ח ושס"ה רוחניים המחיים ומשפיעים לגשמיים, וכל צדיק שהוא אבר אחד מאיברי הנשמה, הוא מחי' ומשפיע אבר אחד הגשמי שהוא אדם אחד בפרט מהמוני עם.

[קטז] ובענין זה איתא בתולדות יעקב יוסף ויקרא פרשת שמיני וז"ל: וז"ש בזהר פ' נשא דף קמ"ז ע"א, אדם ובהמה תושיע ה' (תהלים לו, ז), וז"ל: תא חזי, קרא הקדוש ברוך הוא לישראל כנוונא דלעילא, וקרא להו בהמה וכו', ובג"כ אדם ובהמה תושיע ה' וכו' דכתיב (הושע ב, כג) אענה את השמים והם יענו את הארץ. לביש, דכתיב (ישעיה כד, כא) יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה וכו', יעו"ש.

ולפי הנ"ל כך פירושו, הצדיק נקרא אדם, ובהמה נקרא רשע העושיין מעשה בהמה, ואדם זוכה על ידי בהמה – שמחזירו למוטב, אז תושיע ה', שנתקדש שם שמים, בסוד תנו עוז לאלהים (תהלים סח, לה), והתשועה הוא לה' ממש. והי' בהיפך, שעל ידי אדם שהוא הנשמה וחיות העולמות להמשיך השפע עד למטה הנקרא בהמה, וז"ש על ידי אדם, גם ובהמה תושיע ה', וכאשר מפרש, אענה את השמים, שאשפיע אל הצדיקים שנקרא שמים, והם יענו את הארץ להמשיך השפע לכל העולם הנקרא ארץ, וכמ"ש (ברכות יז ב) כל העולם ניזון בשביל חנינא בני. והי'ה

שישראל אחוזים בבחינת אדם ובהמה שבסוד זו"ן אז לכן יושיעם הקב"ה בב"א. ועוד
 וְרָא דְמַלְאָה, זָכוּ אָדָם כְּגִוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא. לֹא זָכוּ, בְּהִמָּה
 אֶקְרוּן ועוד יש סוד בדבר כי אם ישראל זכו לבחינת אדם כדוגמת מעלה אז הם יקבלו
 את שפעם מז"א שהוא סוד אדם העליון ואם לא אז הם נקראים בהמה והם יקבלו את שפעם
 מהמלכות שהיא שם ב"ן כמנין בהמ"ה והלוואי ויבוא להם השפע ממנה (מק"מ). וּפְלִהוּ
 מִתְּבָרְכָאן בְּשַׁעֲתָא חֲדָא. אָדָם דְלַעֲיִלָא. וּבְהִמָּה
 דְלַתְתָא ואז כולם מתברכים בשעה אחת בין אותו שהוא מבחינת אדם ובין אותו שהוא
 מבחינת בהמה. וּפְלִ שִׁפְן דְכִלָּא אֵית בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, חֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהוָה וכ"ש שאת כל הבחינות האלו יש
 בעם ישראל וזהו מש"כ אדם ובהמה תושיע ה' כי את שתיים יושיעם הקב"ה בב"א.

הכל תלוי למעלה בין לטוב בין לרע

וְתָא חֲזִי, לֵית בְּרַכְתָּא לְתַתָּא אֲשַׁתְּכַח, עַד דִּישְׁתְּכַח
 לַעֲיִלָא ובא וראה שאין הברכה למטה נמצאת אלא עד שהיא תמצא למעלה.
 וּמְדַאֲשַׁתְּכַח לַעֲיִלָא אוּף לְתַתָּא אֲשַׁתְּכַח וע"י שהיא נמצאת
 למעלה אז גם למטה היא נמצאת, וְכִלָּא הֲכִי תְלִיא לְטָב וּלְבִישׁ וככה
 הכל תלוי למעלה לטוב או לרע. לְטָב, דְכְּתִיב (הושע ב) אַעֲנֶה אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנֵנוּ אֶת הָאָרֶץ לטוב הוא כמש"כ 'אענה את השמים והם
 יענו את הארץ', והיינו שאחרי שהברכה נמצאת למעלה אז אח"כ היא תושפע למטה.
 לְבִישׁ, דְכְּתִיב (ישעיה כד) יִפְקֹד יְהוָה עַל עַבְדֵּי הַמָּרוֹם

הלימוד היומי